

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท
2. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล
4. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
5. แนวคิดและทฤษฎีความคาดหวัง
6. แนวคิดและทฤษฎีความต้องการ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท

องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 113 ตอนพิเศษ 52 ง ลงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2539 และประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2539 ในปัจจุบัน ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอบางไทร และห่างจากตัวอำเภอบางไทร ประมาณ 15 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ 22 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 37.76 ตารางกิโลเมตร (23,600 ไร่) ที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท ทิศเหนือจรดตำบลน้ำเต้า ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทิศใต้จรดตำบลบ้านเกาะ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทิศตะวันออกจรดตำบลบ้านกลึง ตำบลแคออก ตำบลกระแจะ ตำบลช้างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทิศตะวันตกจรดตำบลไผ่พระ อำเภอบางไทร ตำบลสามตุ่ม และตำบลบางนมโค อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท, 2555, หน้า 2)

สภาพทางเศรษฐกิจ รายดูส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีจำนวนประมาณ ร้อยละ 80 ส่วนที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 20 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป หน่วยธุรกิจ ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท ประกอบด้วย โรงงาน อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ 2 แห่ง โรงงาน อุตสาหกรรมขนาดเล็ก 1 แห่ง โรงแรม 1 แห่ง (สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท, 2555, หน้า 3)

สภาพทางสังคม ได้แก่

1. สถาบันการศึกษา ประกอบด้วย โรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5 แห่ง

2. สถาบันและองค์กรทางศาสนา ประกอบด้วย วัด 8 แห่ง

3. สาธารณสุข ประกอบด้วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 5 แห่ง และสถานพยาบาล ของเอกชน 1 แห่ง

4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประกอบด้วย ป้อมตำรวจ 1 แห่ง

การบริการขั้นพื้นฐาน ได้แก่

1. การคมนาคม การคมนาคมทางบกโดยรถยนต์ ทั้งภายในตำบลและระหว่างตำบล ถนนภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนคอนกรีต และพื้นที่เกษตรกรรมบางแห่งยังเป็นถนนดิน หรือ ถนนลูกรัง ถนนจากตำบลไปอำเภอเป็นถนนคันคลองชลประทาน เป็นถนนคอนกรีตและ ถนนลาดยาง บางช่วงเป็นหลุมเป็นบ่อ และทรุดตัวทำให้การเดินทางไม่ค่อยสะดวก

2. การโทรคมนาคม ประกอบด้วย ตู้โทรศัพท์สาธารณะ 31 แห่ง

3. การไฟฟ้า ประกอบด้วย หมู่บ้านที่มีไฟฟ้าเข้าถึงครบทั้ง 22 หมู่บ้าน และมีจำนวน ประชากรและครัวเรือนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 21 ครัวเรือน เนื่องจากอยู่นอกเขตบริการ

4. แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย แม่น้ำ 1 สาย หนองน้ำ 7 แห่ง

5. แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย ประปาหมู่บ้าน 11 แห่ง ถังเก็บน้ำฝน 1 แห่ง

ข้อมูลอื่น ๆ ได้แก่

1. มวลชนจัดตั้ง ประกอบด้วย ลูกเสือชาวบ้าน 1 รุ่น 150 คน และอาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน 2 รุ่น จำนวน 49 คน

2. ผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้แก่ เปลญวน ดอกไม้ประดิษฐ์จากต้น โสน ขนมไทย น้ำยา ล้างจาน และขนมขบเคี้ยว

ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

1. จำนวนบุคลากร ได้แก่

1.1 ตำแหน่งในสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 16 คน

- 1.2 ตำแหน่งในส่วนการคลัง 4 คน
- 1.3 ตำแหน่งในส่วนโยธา 2 คน
2. ระดับการศึกษาของบุคลากร ได้แก่
 - 2.1 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1 คน
 - 2.2 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 1 คน
 - 2.3 ปริญญาตรี 13 คน
 - 2.4 ปริญญาโท 1 คน

ศักยภาพของชุมชนในพื้นที่ มีดังนี้ (สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท, 2555, หน้า 4-5)

1. การรวมกลุ่มของประชาชน มีการรวมกลุ่มทั้งหมด 68 กลุ่ม แยกเป็นประเภทกลุ่มอาชีพ 41 กลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์ 22 กลุ่ม และชมรมอีก 5 ชมรม
2. จุดเด่นของพื้นที่ พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท ส่วนใหญ่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร ทำนา ทำสวน และการทำไร่ เช่น การปลูกถั่วฝักยาว พริก มะระจีน บวบ ซึ่งการทำการเกษตรในพื้นที่นั้นมีแหล่งน้ำเข้าถึง จึงทำให้ผลผลิตทางการเกษตรมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

การศึกษาสภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม การบริการพื้นฐาน ศักยภาพในตำบล ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชน เป็นการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ซึ่งอยู่ในรูปของการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข และยังสามารถทำให้คนในสังคมมีความสุขได้ ดังนั้นในการพัฒนาชุมชนมีลักษณะที่สำคัญคือ (สนธยา พลศรี, 2547, หน้า 26-27 ; อ้างถึงใน สุภาวดี จันทะเสน, 2553, หน้า 15 - 16)

1. การพัฒนาชุมชนนั้นเป็นกระบวนการ (Community development as a process) ตามแนวคิดนี้การดำเนินงานจะต้องต่อเนื่องกัน จะขาดช่วง ขาดตอนมิได้ จะต้องกระทำเป็นกระบวนการ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านความคิดริเริ่ม การตัดสินใจในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน

2. การพัฒนาชุมชน เป็นกรรมวิธี (Community development as a method) เป็นแนวคิด การสร้างความคาดหวังหรือสร้างภาพพจน์ในการดำเนินงานแก่ประชาชน เพื่อเป็นการสร้างความสนใจและความร่วมมือในการดำเนินงานของประชาชน จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานให้ชัดเจน (Process and objective) และยิ่งไปกว่านั้นจะต้องกำหนดวิธีเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งด้วย (Means to ends) การกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการสอดคล้องกับนโยบาย

3. แนวคิดในลักษณะที่เป็นโครงการ (Community development as a program) ตามแนวคิดนี้จะต้องยึดหลักวิธีการและเนื้อหาสาระ (Method and content) ซึ่งหมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาชุมชนจะต้องไม่ละทิ้งกระบวนการความร่วมมือของประชาชนและการต่อเนื่องของกิจกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

4. แนวคิดในลักษณะที่เป็นกระบวนการ (Community development as a movement) เป็นแนวคิดในการเอาวิธีการพัฒนาชุมชนเข้าไปใช้ดำเนินกิจกรรมบางอย่างภายใต้สถานการณ์ที่ประชาชนบังเกิดความเฉื่อยชา ที่สำคัญที่สุดก็คือต้องมีการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ประชาชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญมากที่สุดของชุมชน ปรัชญาของการพัฒนาชุมชนเชื่อมั่นในพลังความสามารถของประชาชน การดำรงอยู่ หรือการล่มสลายของชุมชน การพัฒนาหรือเสื่อมถอยของชุมชน ขึ้นอยู่กับประชาชนในชุมชนเป็นสำคัญ การพัฒนาชุมชนจึงต้องให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา คือ พัฒนาประชาชนให้มีขีดความสามารถในการพัฒนาชุมชนของตนเองในระดับหนึ่ง การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาชุมชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามา ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในทุก ๆ ขั้นตอน ทั้งร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมประเมินและร่วมรับผิดชอบประโยชน์ที่เกิดขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าการพัฒนาชุมชนเป็นของประชาชน โดยประชาชนเพื่อประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นแนวความคิดที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาชุมชน (สนธยา พลศรี, 2545, หน้า 26 – 27 ; อ้างถึงใน สุภาวดี จันทะเสน, 2553, หน้า 16 - 18)

1. การช่วยเหลือตัวเองของชุมชน จากศักยภาพและพลังความสามารถของชุมชน การพัฒนาชุมชนเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชนและชุมชนให้สามารถที่จะพัฒนาได้ด้วยตัวเอง การขอความช่วยเหลือจากภายนอกชุมชน ต้องเป็นสิ่งที่เกินขีดความสามารถของชุมชนเท่านั้น เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ศีลธรรม และสุขภาพ

2. การใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาชุมชนใด ผลประโยชน์ย่อมเกิดขึ้นแก่ชุมชนนั้น ดังนั้นนอกจากการพัฒนาด้านการช่วยตนเองของประชาชนในชุมชน ต้องใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่มีอยู่ในชุมชน ไม่

หวังพึ่งพาจากภายนอกชุมชนเพราะชุมชนอื่น ๆ ก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองเช่นเดียวกัน ในเรื่องของการใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาชุมชนนี้ส่วนหนึ่งรัฐบาลจะให้การสนับสนุนแต่ก็จะเป็นโครงการขนาดใหญ่ต้องใช้ทรัพยากรมาก เป็นแผนและโครงการที่รัฐดำเนินการผ่านหน่วยงานราชการ ไม่ใช่เป็นแผนและโครงการพัฒนาของประชาชนในชุมชน

3. การริเริ่มของประชาชน การพัฒนาชุมชนต้องเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน โดยประชาชนเป็นผู้ริเริ่มในการจัดการทำโครงการ ไม่ใช่ถูกกำหนดโดยบุคคลหรือหน่วยงานนอกชุมชน การดำเนินงานพัฒนาในขั้นตอนต่าง ๆ ต้องให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบ หน่วยงานอื่น ๆ ควรเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนส่งเสริมเท่านั้น แนวความคิดดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้โดยวิธีการให้การศึกษาแก่ชุมชนจนมีความรู้ ความสามารถในระดับที่เรียกว่า คิดเป็น ทำเป็น จนมีความสามารถที่จะค้นหาปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหา และการดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

4. ชีตความสามารถของชุมชนและรัฐบาลมีขีดความสามารถจำกัด ทั้งบุคลากร งบประมาณ หรือทรัพยากร ระบบการบริหารและดำเนินงานพัฒนาไม่เพียงพอ ดังนั้น การจะดำเนินงานพัฒนาชุมชนใด ชุมชนหนึ่งนั้นจะต้องคำนึงถึงขีดความสามารถของชุมชน และผู้ที่สนับสนุนคือรัฐบาล เพราะชุมชนที่มีความพร้อมมากก็พึ่งขีดความสามารถของตนเองมาก ชุมชนที่มีความพร้อมน้อย รัฐก็เข้าไปให้ความสนับสนุนมากขึ้น ขีดความสามารถของชุมชนและรัฐนี้จะต้องเป็นสัดส่วนและสอดคล้องซึ่งกันและกัน

5. การร่วมมือกันระหว่างรัฐกับประชาชน การพัฒนาชุมชนจะประสบความสำเร็จได้ต้องเกิดจากการร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลและประชาชน ไม่ปล่อยให้ฝ่ายหนึ่งรับผิดชอบเพียงฝ่ายเดียว เพราะทั้งรัฐบาลและประชาชนในชุมชนต่างก็มีขีดความสามารถที่จำกัด ไม่สามารถดำเนินงานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพได้ การร่วมมือระหว่างรัฐบาลและประชาชนนี้ต้องตั้งอยู่ในแนวความคิดของการพัฒนาชุมชน คือ การช่วยเหลือตัวเอง การใช้ทรัพยากรในชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน และการสนับสนุนส่งเสริมของรัฐบาลอย่างเหมาะสม นอกจากการร่วมมือระหว่างรัฐกับประชาชนในชุมชน ยังสามารถขอการสนับสนุนจากภาคเอกชนและชุมชนภายนอกที่พร้อมจะให้การสนับสนุนได้อีก

6. การพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ การพัฒนาชุมชนต้องดำเนินการไปพร้อมๆ กันหลายๆ ด้าน จะมุ่งเพียงด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้ เพราะกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนมีหลายกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต้องสอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อการประหยัดแรงงาน งบประมาณ และเวลาที่ใช้ การดำเนินงานพัฒนาชุมชนจึงต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ต้องใช้การประสานงานที่ดี จึงจะประสบความสำเร็จ

7. ความสมดุลในการพัฒนาชุมชน มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการหลายด้าน ไม่ใช่เพียงกิจกรรมเดียว ต้องดำเนินการไปพร้อมกันทุกด้าน ไม่มุ่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะทุกกิจกรรมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด จึงต้องคำนึงถึงความสมดุลในการพัฒนาด้วย เช่น ความสมดุลระหว่างการพัฒนาคนกับสิ่งแวดล้อม ความสมดุลระดับการศึกษา ด้านสภาพร่างกาย จิตใจ รวมถึงเพศและวัย

สรุปได้ว่า แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาชุมชน ถือว่าประชาชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญมากที่สุดของชุมชน ดังนั้นการพัฒนาชุมชนจึงต้องให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา คือ พัฒนาประชาชนให้มีขีดความสามารถในการพัฒนาชุมชนของตนเอง สนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่พึ่งพาจากภายนอกชุมชน โดยควรมีการส่งเสริมให้การศึกษาแก่ชุมชนให้มีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น มีความสามารถค้นหาปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหา และดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เพื่อช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

บุญมี บัวรุ่ง (2554, หน้า 21 - 24) ให้ความหมายว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองระดับรองของรัฐ ซึ่งรัฐจัดขึ้นเพื่อกระจายอำนาจการปกครองทั้งทางการเมืองและทางการบริหารให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างเพื่อแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง สามารถถ่ายทอดนโยบายและบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของตนเอง ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยมีองค์การที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามความมุ่งหมายของท้องถิ่นนั้น ๆ เนื่องจากความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองภายใต้กฎหมายของรัฐหรือประเทศนั้น ๆ ดังนั้นลักษณะของการปกครองท้องถิ่นที่สำคัญจึงมีดังนี้

1. มีสถานะตามกฎหมาย (Legal status) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย เช่น มีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

2. มีพื้นที่และระดับ (Area and levels) หน่วยการปกครองท้องถิ่น จะต้อง มีพื้นที่การปกครองที่แน่นอนและชัดเจน และจะต้องมีการแบ่งระดับการปกครองท้องถิ่นว่ามีกี่ระดับ เช่น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เป็นต้น เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดพื้นที่และระดับของการปกครองท้องถิ่นมีมากมาย เช่น สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ความสำคัญในการปกครองตนเองของประชาชน ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และความหนาแน่นของประชากร เป็นต้น

3. มีการกระจายอำนาจและหน้าที่ (Devolution of power and function) การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการกระจายอำนาจการปกครองไปให้ท้องถิ่น โดยการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน ดังนั้นการที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะมีอำนาจและหน้าที่มากขึ้นขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองเป็นสำคัญ

4. มีความเป็นนิติบุคคล (Artificial person) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องเป็นองค์การนิติบุคคล โดยแยกเทศจากองค์การของรัฐบาลกลาง ทั้งนี้เพื่อการดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เพราะหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

5. มีการเลือกตั้ง (Election) การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการปกครองท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ กล่าวคือ จะต้องให้สิทธิประชาชนในท้องถิ่นในการเลือกตั้งคณะเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการปกครองท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน

6. มีอำนาจอิสระ (Autonomy) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานรัฐบาลกลาง และมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย สามารถกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ เพื่อควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายหรือความต้องการของท้องถิ่น และสามารถใช้จ่ายเงินของตนเอง ในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง

7. มีงบประมาณของตนเอง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ จัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

8. มีการกำกับดูแลของรัฐ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองระดับรองของรัฐ และอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมและความมั่นคงของรัฐ

3.1 องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน

3.2 รูปแบบองค์การ

องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภากองการบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

1. สภากองการบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สมาชิกสภากองการบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน และในกรณีมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 3 คน

2. ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

3.3 การบริหาร

กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้บริหารท้องถิ่น เรียกว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง

องค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 โดยพิจารณาสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดตั้งได้โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย สภากองการบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งฝ่ายสภากองการบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สมาชิกสภากองการบริหารส่วนตำบล ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 2 คน และหากองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ก็ให้มีสมาชิกสภากองการบริหารส่วนตำบลได้ 6 คน และในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภากองการบริหารส่วนตำบลได้จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน ซึ่งสภากองการบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3. ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งไม่ใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

2. สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

4. วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปตามความเรียบร้อย

5. รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

6. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และกฎหมายอื่น

3.4 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. ค้ำครอง ดูแล และบำรุงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้

ตามความจำเป็นและสมควร

องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครัวเรือน
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

การบริหารงานสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท อำเภอ บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนจำนวน 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การบริหารงานสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับการก่อสร้างถนน การขยายเขตไฟฟ้า การก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร งานปรับปรุงถนนลูกรัง งานขุดลอกคลองสาธารณะ การจัดหาที่ดินเพื่อสาธารณะประโยชน์
2. ด้านพัฒนาสังคม หมายถึง การบริหารงานสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับงานสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ

และผู้ป่วยเอดส์ งานพัฒนากีฬาและนันทนาการ งานส่งเสริมและพัฒนากลุ่มสตรี งานพัฒนาเด็ก และเยาวชน งานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

3. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การบริหารงานสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับงานพัฒนาและส่งเสริมอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น การเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน งานพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตรกรรม การจัดหาแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ การส่งเสริมการออมทรัพย์

4. ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้น่าอยู่ การดูแลสภาพแวดล้อม การรักษาความสะอาดของถนน งานขุดลอกคลองและกำจัดวัชพืช การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

5. ด้านการพัฒนาเมืองและการบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารงานสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เพียงพอต่อประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น การนำหลักคุณธรรม ความโปร่งใสมาใช้ในการบริหารงาน การบริการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น

6. ด้านพัฒนาการสาธารณสุข ได้แก่ การบริหารงานสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล บางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับงานป้องกันและระงับโรคติดต่อ งานกำจัดขยะมูลฝอย งานรักษาความสะอาดของถนนทางเข้าหมู่บ้าน งานส่งเสริมสุขภาพของประชาชน งานการแก้ไขปัญหาหน้าเสา

4. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจปกครองท้องถิ่น

แนวคิดที่ว่าด้วย “การกระจายอำนาจ” (Decentralization) เป็นแนวคิดที่มีการศึกษากันมาอย่างยาวนานและมีผู้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจไว้อย่างน่าสนใจหลายความหมาย ในที่นี้มีนักวิชาการไทยหลายท่านได้พยายามอธิบายความหมายของการกระจายอำนาจไว้ว่าเป็น “การเอาอำนาจออกจากศูนย์กลาง” ดังเช่น จรัส สุวรรณมาลา (อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม, 2549 หน้า 16) ได้ขยายความว่า การเอาอำนาจออกจากศูนย์กลางในที่นี้ หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจในเรื่องราวต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องรวมหรือกระจุกตัวอยู่ที่ศูนย์กลางหรือส่วนกลาง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในหลายประการ เช่น ความเข้าใจในปัญหาที่ดีกว่า ความรวดเร็วในการตัดสินใจ หรือการประหยัดงบประมาณ เป็นต้น ทั้งนี้การเอาอำนาจออกจากศูนย์กลาง หรือการกระจายอำนาจดังกล่าว มิได้หมายถึง การแบ่งอำนาจออกไปโดยแต่อย่างใด ดังนั้น การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นจึงมิใช่

การสร้างอำนาจอธิปไตยใหม่ หากแต่เป็นการยอมรับสิทธิในการปกครองตนเองของท้องถิ่นหรือชุมชนนั้นๆ

ความหมายของการกระจายอำนาจ ชูศักดิ์ เทียงตรง (อ้างถึงใน โกวิทย์ พวงงาม, 2549, หน้า 16 - 17) ได้ให้ไว้ว่า “การที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้องค์การอื่นจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลาง เพียงแต่อยู่ในความควบคุมเท่านั้น” โดยมีแนวคิดการกระจายอำนาจไว้ดังนี้

1. การกระจายอำนาจ คือ การโอนกิจการบริหารสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศหรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง ดังนั้นเห็นว่าการกระจายอำนาจมี 2 รูปแบบ คือ

1.1 การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริหารสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นและท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพอสมควร

1.2 การกระจายอำนาจตามบริการหรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริหารสาธารณะบางกิจการหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างอิสระ โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น การสื่อสารวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

บทความเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของ ชเนศร์ เจริญเมือง (อ้างถึงใน โกวิทย์ พวงงาม, 2549, หน้า 17 - 19) โดยมีแนวความคิดหรือทัศนะการกระจายอำนาจไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

2. การกระจายอำนาจ หมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแล ได้แก่ ระบบสาธารณสุข โภค การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิต ทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการใหญ่ ๆ 2 อย่างที่รัฐบาลกลางควบคุมไว้เด็ดขาดก็คือการทหาร และการต่างประเทศ ขอบเขตของการดูแลกิจการในท้องถิ่นแต่ละประเทศต่างกันไปในรายละเอียดตามลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ แต่ส่วนที่เหมือนกันและมีความสำคัญอย่างยิ่งก็คือ รัฐบาลกลางมิได้รวมศูนย์อำนาจการดูแลจัดการแทบทุกอย่างไว้ที่ตัวเอง แต่ปล่อยให้ท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจในการกำหนดลักษณะต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตน ในแง่การจัดการบริหารประเทศดังกล่าวก็นับว่าเป็นสิ่ง

ที่มีเหตุผล ทั้งนี้เพราะประเทศหนึ่ง ๆ มีชุมชนมากมายรวมกัน มีอาณาบริเวณกว้างใหญ่ มีประชากรจำนวนมาก แต่ละชุมชนก็มีปัญหาต่าง ๆ มากมายแตกต่างกัน ยากนักที่คนในท้องถิ่นจะเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถจัดเวลาไปดูแลและแก้ไขกิจการทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาในระดับท้องถิ่นจึงมีคุณประโยชน์สำคัญอย่างน้อย 5 ด้าน คือ

2.1 แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง

2.2 ทำให้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

2.3 ส่งเสริมให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตน

2.4 เป็นพื้นฐานสำคัญของประชาชนในท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลแก้ไขปัญหาในระดับชาติ

2.5 เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและทั้งประเทศ เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลสังคมของตนเอง

การเปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้ดูแลบ้านเมืองของตนเอง จัดการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองของเขาเอง ในเชิงปรัชญาที่เป็นสิ่งที่สอดคล้องกับหลักการของแนวคิดที่เรียกว่าบริบททางสังคม ที่มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว และแม้ว่าจะมีคนบางคนจากท้องถิ่นมีความสามารถในการมองปัญหาต่าง ๆ ของท้องถิ่นอื่นได้ชัดเจน ในที่สุดแล้วการผลักดันให้ประชาชนในท้องถิ่นของตนเองสนใจ และรับรู้ปัญหาของตน รู้ลึกถึงรับผิดชอบห่วงใยและหวงแหนท้องถิ่นของตน ย่อมเป็นเงื่อนไขสำคัญยิ่งที่จะทำให้ท้องถิ่นนั้นมีผู้ดูแลรักษาตลอดไป เมื่อกล่าวถึงการกระจายอำนาจหรือการรวมศูนย์อำนาจ สิ่งแรกที่ต้องพิจารณาเป็นสำคัญก็คือลักษณะ 2 ด้านของปัญหานี้ นั่นคือ มีรัฐบาลกลาง และส่วนท้องถิ่น ไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเพียงฝ่ายเดียวและทั้งสองฝ่ายต่างพึ่งพาอาศัยกัน สังคมใดที่รวมศูนย์อำนาจไว้ทุก ๆ ทางก็คือสังคมที่รวมศูนย์ปัญหาไว้ ทุก ๆ ทาง นั่นก็คือสะสมโอกาสที่จะก้าวไปสู่การแตกสลายและความหายนะมากขึ้นเป็นลำดับ ในทำนองเดียวกันสังคมที่มีแต่การกระจายอำนาจอย่างเดียวสังคมนั้นก็ไม่มีรัฐบาลกลางรัฐก็อยู่ไม่ได้ กล่าวเพียงแค่นี้ก็จะพบว่าในสังคมของเรายังมีความเข้าใจที่แตกต่างกัน สะท้อนให้เห็นอุปสรรคที่ขวางกั้นการกระจายอำนาจต่อไป

ความหมายการกระจายอำนาจตามหลักการบริหาร หรือหลักรัฐประศาสนศาสตร์ ของอุทัย หิรัญโต (อ้างถึงใน โกวิท วัฒนกุล, 2549, หน้า 19 – 20) หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสินใจและการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานรองลงมา หรือเจ้าหน้าที่ระดับต่ำลงไปที่อยู่ใน

สายการบังคับบัญชา ภาษาอังกฤษมักใช้คำว่า Delegation หรือ Delegation of authority ซึ่งแปลว่าการมอบอำนาจหน้าที่ โดยไม่ได้เรียกว่าการกระจายอำนาจหน้าที่ แต่โดยเนื้อหาแล้ว ถือได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจหน้าที่นั่นเอง หน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจหน้าที่มีอำนาจตัดสินใจและปฏิบัติการใด ๆ ที่ได้รับมอบอย่างอิสระ แต่ผู้มอบอำนาจหน้าที่มีข้อผูกพันจะต้องรับผิดชอบผลงานนั้นด้วย กล่าวคือ ความรับผิดชอบสูงสุดยังอยู่ที่ผู้มอบอำนาจ

สำหรับ การกระจายอำนาจตามหลักรัฐศาสตร์ หมายถึง การที่รัฐบาลหรือรัฐบาลแห่งชาติกระจายอำนาจบริหารให้แก่หน่วยการบริหารท้องถิ่นให้มีอำนาจดำเนินกิจการภายในอาณาเขตของตนโดยปราศจากการแทรกแซง หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งมีอำนาจอิสระที่จะดำเนินกิจการ แต่ก็อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล การกระจายอำนาจจึงเป็นเรื่องของรัฐบาลที่จะมอบความรับผิดชอบบางส่วนให้แก่หน่วยการบริหารท้องถิ่น ข้อแตกต่าง ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจซึ่งแตกต่างกับการมอบอำนาจและการแบ่งอำนาจ ประการที่หนึ่ง คือ การมอบอำนาจและการแบ่งอำนาจ ส่วนกลาง หรือผู้มอบอำนาจยังมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่ตัวบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ภายใต้การควบคุมตามสายการบังคับบัญชา การตัดสินใจและการปฏิบัติการอาจถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือถูกยกเลิก โดยผู้บังคับบัญชาในส่วนกลางได้ตามความเหมาะสม แต่การกระจายอำนาจเป็นการโอนอำนาจ (Devolution) และความรับผิดชอบให้กับองค์การบริหารท้องถิ่นอย่างเด็ดขาด ส่วนกลางจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกมิได้ ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางกับองค์การบริหารท้องถิ่นมิได้เป็นไปในรูปของสายการบังคับบัญชา ทั้งนี้เพราะองค์การบริหารท้องถิ่นเป็นนิติบุคคลต่างหาก แยกออกจากส่วนกลาง

การกระจายอำนาจในมิติหนึ่งของ ปรัชญา เวสารัชช์ (อ้างถึงใน โกวิทช์ พวงงาม, 2549, หน้า 20) หมายถึง ความพยายามที่จะมอบหมายอำนาจหน้าที่และความสามารถดำเนินการให้หน่วยงานระดับล่างหรือหน่วยงานอื่น ส่วนอีกมิติหนึ่งการกระจายอำนาจหมายถึงการมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจกระทำการได้ เช่น ให้อำนาจตัดสินใจสั่งการให้อำนาจบริหารงานบุคคลเพิ่มขึ้นให้สามารถใช้จ่ายเงินได้เองภายในขอบเขตที่กว้างขวางขึ้น โดยได้แบ่งการกระจายอำนาจออกเป็นการกระจายอำนาจทางการเมืองกับการกระจายอำนาจทางการบริหาร

1. การกระจายอำนาจทางการเมือง หมายถึง การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบและอำนาจดำเนินการในเชิงระบบ ซึ่งกระทบ โครงสร้างและอำนาจสัมพันธ์ของหน่วยการเมืองการปกครอง ที่เป็นตัวอย่างในประเด็นนี้ คือ การกระจายอำนาจจากส่วนราชการต่าง ๆ ในระบบบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายอำนาจที่รัฐดำเนินการเองไปสู่องค์กรประชาชนมากขึ้น เช่น นโยบายรัฐบาลซึ่งมุ่งให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นทุกระดับแทนที่ข้าราชการซึ่ง

ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือยกฐานะสภาตำบลขึ้นเป็นนิติบุคคลมีขอบเขตอำนาจหน้าที่มากขึ้นกว่าเดิม เป็นต้น

2. ส่วนการกระจายอำนาจทางการบริหาร หมายถึง การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบและอำนาจดำเนินการให้แก่หน่วยงานระดับรอง ๆ ลงไป ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะให้หน่วยงาน แต่ละระดับมีขีดความสามารถตัดสินใจ และดำเนินการที่จะเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น หน่วยงานบริการประชาชน ควรมีระดับความสามารถและอำนาจในการให้บริการประชาชนได้เบ็ดเสร็จสมบูรณ์ด้วยตนเองไม่จำเป็นต้องขอคำวินิจฉัย อนุมัติหรือการสนับสนุนจากหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชาจนก่อปัญหาการเสียเวลาโดยใช้เหตุ เป็นต้น อำนาจเชิงบริหารที่จัดให้มีการกระจายอำนาจที่สำคัญ ได้แก่ อำนาจการบริหารงานบุคคล อำนาจบริหารการเงินและงบประมาณ รวมทั้งอำนาจการใช้ดุลยพินิจตัดสินใจสั่งการ ส่วนแนวคิด การกระจายอำนาจของโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ และคณะ (อ้างถึงใน โกวิทช์ พวงงาม, 2549, หน้า 21) คือ การกระจายอำนาจการตัดสินใจทั้งทางด้านการบริหารและการเงินจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น และหมายรวมถึงการมอบอำนาจ ซึ่งได้แก่ การที่ผู้มอบอำนาจยังทรงไว้ซึ่งความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจหรือการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบอำนาจ และมีขอบเขตจำกัด คือเป็นความรับผิดชอบเฉพาะผู้ได้รับมอบอำนาจโดยตรงระดับเดียวเท่านั้น ไม่สามารถให้ระดับรองลงไปได้ และหมายถึงการแบ่งอำนาจและการโอนอำนาจ ซึ่งได้แก่การกระจายอำนาจระดับบนลงไปสู่ระดับรอง ๆ ลงไป ผู้รับมอบอำนาจต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินการและการตัดสินใจของตนเอง ความหมายของคำว่า การกระจายอำนาจ ของ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (โกวิทช์ พวงงาม, 2549, หน้า 21) ว่าหมายถึง การที่รัฐส่วนกลางพยายามที่จะมอบอำนาจหน้าที่และความสามารถดำเนินการให้หน่วยงานระดับล่าง คือ ภูมิภาคและท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินกิจการต่าง ๆ ของรัฐ รวมทั้งอำนาจตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการได้ด้วยตนเอง โดย “การกระจายอำนาจ” ในที่นี้มีความหมายทั้งมิติในทางบริหารและมิติในการปกครอง ในทางการบริหาร หมายถึง การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบและอำนาจดำเนินการให้แก่หน่วยงานระดับรอง ๆ ลงไป หรือหน่วยงานอื่นมีอำนาจตัดสินใจและดำเนินการได้เบ็ดเสร็จด้วยตนเอง ส่วนในทางการปกครอง หมายถึง การโอนกิจการบริหารสาธารณะบางอย่างของรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลางไปให้ท้องถิ่นหรือชุมชนเป็นผู้ปฏิบัติจัดทำโดยอิสระ โดยอยู่ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของส่วนกลาง

สรุป การกระจายอำนาจ เป็นการมอบหมายอำนาจหน้าที่จากส่วนกลางคือรัฐบาล ให้แก่หน่วยงานการบริหารท้องถิ่นได้มีอำนาจดำเนินกิจการภายในอาณาเขตของตนเอง และมีความเป็นอิสระ โดยปราศจากการแทรกแซง ซึ่งมีการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้ใช้อำนาจในการจัดการดูแลท้องถิ่นของตนเอง มีการตัดสินใจในการปกครองตนเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ในหลายประการ เช่น

ความเข้าใจในปัญหาที่คิดว่า เกิดความรวดเร็วในการตัดสินใจ หรือการประหยังบประมาณ เป็นต้น โดยอยู่ภายใต้การควบคุม ดูแลของรัฐบาล

5. แนวคิดและทฤษฎีความคาดหวัง

ความคาดหวัง เป็นระดับความรู้สึกที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ สุรางค์ จันทร์เอม (2524, หน้า 126) กล่าวว่า ความคาดหวัง คือ อันดับของจุดหมายที่บุคคลตั้งไว้ เป็นความคาดหวังที่น่าจะเป็นไปได้ ในขณะที่ สุนิย์ ธีรดากร (อ้างถึงใน บุญมี บัวรุ่ง, 2554, หน้า 20) กล่าวว่า ความคาดหวัง เป็นการทำนายเหตุการณ์ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง การคาดหวังจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เราเคยมีประสบการณ์เดิมมาก่อน ทั้งนี้ ลักษณะของความคาดหวังนี้เปรียบเหมือนกับ “การเล่นละครเวที” กล่าวคือจะต้องมีผู้แสดง ผู้ชม และบทบาทสำคัญกับผู้แสดง

1. ความคาดหวังจาก “บท” หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่าง ๆ ทางสังคมจะสามารถเปรียบได้เช่นกับละคร ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ทางสังคมมากมายโดยมีบรรทัดฐานเป็นตัวกำหนดว่า บุคคลควรมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ทางสังคมจะถูกจัดระบบและควบคุมโดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเงื่อนไขของสังคมที่แตกต่างกันออกไป

2. ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่น ๆ หมายถึง การที่สังคมมีบรรทัดฐาน ซึ่งเปรียบเสมือนสคริปต์ที่จะกำหนดบทบาทของบุคคลในความสัมพันธ์กันทางสังคมดังกล่าวแล้ว บุคคลในสังคมจึงต้องมีการสวมบทบาทซึ่งกันและกัน เพื่อที่บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออกและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่น ๆ

3. ความคาดหวังจากผู้ชม หมายถึง เป็นความคาดหวังของบุคคลในสังคมที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ กัน ซึ่งจะต้องคาดหวังและสมบทบาทของบุคคลอื่นที่เป็นเครื่องนำไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เป็นความคาดหวังร่วมกัน

จะเห็นได้ว่าความคาดหวังนี้เป็นสิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจในการทำอะไร เพราะบางครั้งคนเราจำเป็นต้องตัดสินใจเพื่อเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออันใดอันหนึ่งในกรณีที่เกิดมีความต้องการหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน

อุดมพร ตันตนะรัตน์ (อ้างถึงใน มานพ อุบลทิพย์, 2549, หน้า 10) ได้เสนอแนะข้อควรพิจารณาในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. พิจารณาว่าเป้าหมายที่จะไปสู่นั้นมีคุณค่ามากน้อยเพียงไร
2. พิจารณาว่าสิ่งที่กระทำนั้น สามารถคาดหวังให้ไปถึงจุดหมายได้เพียงใด

ความสัมพันธ์ทั้ง 2 ประการ ดังกล่าวนี้อาจเป็นองค์ประกอบหรือตัวชี้แห่งความสำเร็จ ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจของแต่ละคนในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ในการกระทำต่างๆ บุคคลจะมีการตั้งจุดหมายหรือคาดหวังเพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่บุคคลคาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญไม่น้อยที่จะทำให้ความคาดหวังนั้นเป็นจริงขึ้นมา

สำหรับงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาให้ทราบถึงความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท ดังนั้น จึงอาจสรุปความหมายของความคาดหวังว่า หมายถึง ความคิด/ความต้องการของประชาชนที่มีผลต่อการทำงาน โดยขึ้นอยู่กับ การได้รับความรู้และการมีประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

6. แนวคิดและทฤษฎีความต้องการ

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) (อ้างถึงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2542, หน้า 41) ได้อธิบายถึงลำดับขั้นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ไว้ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของมนุษย์ เช่น อาหาร น้ำ ความอบอุ่น ที่อยู่อาศัย การนอน การพักผ่อน โดยมาสโลว์ได้กำหนดตำแหน่งซึ่งความต้องการเหล่านี้ได้รับการตอบสนองไปยังระดับที่มีความจำเป็นเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด และความต้องการอื่นจะกระตุ้นบุคคลต่อไป
2. ความต้องการความมั่นคงหรือความปลอดภัย (Security of safety needs) ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จะเป็นอิสระจากอันตรายทางร่างกาย และความกลัวต่อการสูญเสียงาน ทรัพย์สิน อาหาร หรือที่อยู่อาศัย
3. ความต้องการการยอมรับหรือความผูกพัน (Affiliation or acceptance needs) เนื่องจากบุคคลอยู่ในสังคมจะต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น
4. ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) ตามทฤษฎีมาสโลว์ เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการการยอมรับแล้ว จะต้องการการยกย่องจากตัวเอง และจากบุคคลอื่น ความต้องการนี้เป็นการพึงพอใจในอำนาจ (Power) ความภูมิใจ (Prestive) สถานะ (Status) และความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence)
5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Need for self-actualization) มาสโลว์ กำหนดว่า ความต้องการในระดับสูงสุดเป็นความปรารถนาที่จะสามารถให้ประสบความสำเร็จ เพื่อที่จะมีศักยภาพและบรรลุความสำเร็จในระดับสูงสุด

มาสเตอร์ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าความต้องการของบุคคลจะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการ จูงใจ ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของบุคคลไว้ดังนี้ (บุญมั่น ธนาสุภวัฒน์, 2537, หน้า 128)

1. บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด เมื่อความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอื่น ๆ ต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจึงเป็นสิ่งจูงใจในพฤติกรรมของบุคคลนั้น
3. ความต้องการของบุคคลจะเรียงลำดับขั้นตอนตามความสำคัญ เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป

สรุป มนุษย์นั้นมีความต้องการอยู่ 5 ระดับ ซึ่งจะเรียงลำดับขั้นตอนตามความสำคัญ โดยจะมีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกต่อไปเรื่อย ๆ ไม่มีสิ้นสุด

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรศักดิ์ คงทอง (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าบุญมี กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาท้องถิ่นที่ได้รับในปัจจุบันและที่คาดหวังในอนาคต และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลท่าบุญมี ที่ได้รับในปัจจุบันและที่คาดหวังในอนาคต ผลการศึกษาพบว่าความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลท่าบุญมี ที่ได้รับในปัจจุบันกับการพัฒนาที่คาดหวังในอนาคต ในภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม และด้านการบริหารและการปกครอง พบว่าในภาพรวมการพัฒนาที่ได้รับในปัจจุบัน อยู่ในระดับน้อย ส่วนภาพรวมของความคาดหวังในอนาคต อยู่ในระดับดี และการเปรียบเทียบการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลท่าบุญมี ที่ได้รับในปัจจุบันกับการพัฒนาที่คาดหวังในอนาคต ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในแต่ละด้านก็พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุก ๆ ด้าน

ชนชาติ นาวิรัตน์วิทยา (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาการรับรู้และความคาดหวังของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการรับรู้และความคาดหวังของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีในการพัฒนา

ท้องถิ่น จำแนกตามอายุ เพศ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ จำแนกตามเพศ ภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านสาธารณสุข จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้าน โครงสร้างพื้นฐาน และด้านสาธารณสุข ส่วนระดับความคาดหวัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวัง จำแนกตามเพศ อายุ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นฤวัตร เสนสุข (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลชะโนด อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาและการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะโนด และศึกษาถึงข้อมูล ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่าระดับการคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ด้าน (ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการสาธารณสุข ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน (ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ) ระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมา ทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 8 ด้าน (ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการสาธารณสุข ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมและประกอบอาชีพ ด้านการหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคาดหวังต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลชะโนด ในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับความคาดหวัง ใน 8 ด้าน พบว่าด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการสาธารณสุข ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการส่งเสริมและประกอบอาชีพ มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า

ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลชะโนด ประชาชนมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาท้องถิ่นในทุก ๆ ด้านมากกว่าที่ดำเนินการอยู่จริงในปัจจุบัน

สุภาวดี จันทะเสน (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม ผลการศึกษาพบว่าระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าโดยรวมคาดหวังอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะในด้านการคมนาคม ควรปรับสภาพถนนให้เป็นคอนกรีต ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการจราจร และถนนบางแห่งคับแคบควรมีการขยายขึ้น ส่วนด้านการประปา ควรปรับปรุงความสะอาดของน้ำให้เหมาะสมสำหรับการอุปโภค ควรปรับปรุงระบบทางเดินของน้ำให้สามารถใช้ได้ตลอดเวลาและหากเกิดปัญหาเกี่ยวกับท่อประปาแตกเจ้าหน้าที่ควรเข้าไปแก้ไขปัญหาทันที

บุญมี บัวรุ่ง (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะเียบ อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะเียบ และศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะเียบ ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะเียบ โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพัฒนาสังคม กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันมีความคาดหวังที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มอายุ 54 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังมากกว่า กลุ่มอายุ 18 – 24 ปี 25 – 34 ปี และ 45 – 54 ปี

ประจักษ์ ยงยีน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนไชย อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นผลการดำเนินงานการพัฒนาที่ผ่านมา และเพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนไชย ผลการศึกษาพบว่าประชาชนมีความคาดหวังต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนไชย ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับ

มาก ซึ่งประชาชนมีความคาดหวังต่อการดำเนินงานด้านสังคมและคุณภาพชีวิตในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับมากที่สุด และด้านอาชีพและเศรษฐกิจครัวเรือน มีระดับความคาดหวังน้อยที่สุดในระดับมาก และผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนไชยตามยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งประชาชนเห็นว่าการดำเนินงานด้านสังคมและคุณภาพชีวิตมีผลการดำเนินงานมากที่สุด ในระดับดี รองลงมา คือด้านกีฬาและสุขภาพชุมชนในระดับดี และด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีระดับผลการดำเนินงานน้อยที่สุดในระดับพอใช้